SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 38/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 11139/2013, sp. zn. Rvp 11140/2013, sp. zn. Rvp 11141/2013, sp. zn. Rvp 11142/2013, sp. zn. Rvp 11143/2013, sp. zn. Rvp 11144/2013, sp. zn. Rvp 11145/2013, sp. zn. Rvp 13370/2013, sp. zn. Rvp 13371/2013, sp. zn. Rvp 13372/2013, sp. zn. Rvp 13373/2013, sp. zn. Rvp 13374/2013, sp. zn. Rvp 13375/2013, sp. zn. Rvp 13376/2013, sp. zn. Rvp 13377/2013, sp. zn. Rvp 13378/2013, sp. zn. Rvp 13379/2013, sp. zn. Rvp 13380/2013, sp. zn. Rvp 13381/2013, sp. zn. Rvp 13383/2013, sp. zn. Rvp 13384/2013, sp. zn. Rvp 13385/2013, sp. zn. Rvp 13386/2013, sp. zn. Rvp 13387/2013, sp. zn. Rvp 13388/2013, sp. zn. Rvp 13390/2013, sp. zn. Rvp 15122/2013, sp. zn. Rvp 15123/2013, sp. zn. Rvp 15124/2013, sp. zn. Rvp 15125/2013, sp. zn. Rvp 15126/2013, sp. zn. Rvp 15127/2013, sp. zn. Rvp 15128/2013 a sp. zn. Rvp 15129/2013, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Lučenec v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Er/730/2009 a uznesením zo 16. marca 2012, sp. zn. 6 Er/997/2008 a uznesením zo 14. februára 2012, sp. zn. 8 Er/114/2009 a uznesením z 9. marca 2012, sp. zn. 9 Er/76/2007 a uznesením z 3. apríla 2012, sp. zn. 6 Er/939/2008 a uznesením z 10. februára 2012, sp. zn. 9 Er/804/2007 a uznesením z 5. januára 2012, sp. zn. 6 Er/942/2007 a uznesením zo 7. februára 2012, postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er/3581/2007 a uznesením z 24. mája 2012, sp. zn. 6 Er/147/2010 a uznesením z 3. augusta 2012, sp. zn. 2 Er/448/2010 a uznesením zo 6. júna 2012, sp. zn. 5 Er/806/2009 a uznesením z 5. mája 2012, sp. zn. 5 Er/2389/2008 a uznesením z 22. mája 2012, sp. zn. 5 Er/2281/2009 a uznesením z 8. júna 2012, sp. zn. 5 Er/2671/2008 a uznesením zo 4. júna 2012, sp. zn. 5 Er/2681/2008 a uznesením z 21. mája 2012, sp. zn. 2 Er/98/2011 a uznesením z 30. mája 2012, sp. zn. 7 Er/1605/2005 a uznesením z 20. júla 2012 a sp. zn. 5 Er/3281/2009 a uznesením zo 14. júna 2012, postupom Okresného súdu Zvolen v konaniach vedených pod sp. zn. 16 Er/390/2007 a uznesením z 26. júna 2012, sp. zn. 11 Er/4115/2007 a uznesením z 22. júna 2012, postupom Okresného súdu Revúca v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er/3144/2008 a uznesením z 23. mája 2012, sp. zn. 6 Er/1825/2008 a uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 4 Er/3984/2008 a uznesením z 19. apríla 2012, sp. zn. 6 Er/908/2009 a uznesením z 11. mája 2012 a sp. zn. 6 Er/936/2009 a uznesením zo 4. septembra 2012, postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er/208/2004 a uznesením z 20. septembra 2012 a sp. zn. 5 Er/275/2010 a uznesením z 8. júna 2012, postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Er 1764/2003 a uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 3 Er/1852/2006 a uznesením z 15. marca 2012, sp. zn. 4 Er/1859/2006 a uznesením z 21. marca 2012, sp. zn. 4 Er/421/2006 a uznesením z 27. decembra 2011, sp. zn. 3 Er/344/2005 a uznesením z 9. januára 2012, sp. zn. 4 Er/342/2005 a uznesením z 9. januára 2012 a sp. zn. 1 Er 1299/2010 a uznesením z 11. apríla 2012, ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd, podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaniach vedených pod sp. zn. 1 CoE/356/2012 a uznesením z 30. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE/374/2012 a uznesením z 30. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE/358/2012 a uznesením z 30. októbra 2012, sp. zn. 41 CoE/206/2012 a uznesením z 21. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE/405/2012 a uznesením z 31. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE/515/2012 a uznesením z 29. novembra 2012, sp. zn. 13 CoE/236/2012 a uznesením z 5. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE/533/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 1 CoE/507/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 41 CoE/278/2012 a uznesením z 12. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE/375/2012 a uznesením z 12. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE/310/2012 a uznesením z 21. novembra 2012, sp. zn. 14 CoE/378/2012 a uznesením z 12. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/622/2012 a uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE/623/2012 a uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 15 CoE/193/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 1 CoE/510/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/634/2012 a uznesením z 30. novembra 2012, sp. zn. 13 CoE/1/2013 a uznesením z 22. januára 2013, sp. zn. 43 CoE/10/2013 a uznesením z 24. januára 2013, sp. zn. 14 CoE/390/2012 a uznesením zo 14. januára 2013, sp. zn. 2 CoE/404/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/410/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE/396/2012 a uznesením zo 14. januára 2013, sp. zn. 13 CoE/319/2012 a uznesením z 22. januára 2013, sp. zn. 2 CoE/618/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/665/2009 a uznesením z 30. januára 2013, sp. zn. 41 CoE/376/2012 a uznesením z 20. februára 2013, sp. zn. 16 CoE/302/2012 a uznesením z 20. decembra 2012, sp. zn. 41 CoE/316/2012 a uznesením zo 16. januára 2013, sp. zn. 2 CoE/605/2012 a uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 13 CoE/282/2012 a uznesením z 10. decembra 2012, sp. zn. 15 CoE/201/2012 a uznesením z 19. decembra 2012 a sp. zn. 15 CoE/237/2012 a uznesením z 30. januára 2013, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11139/2013, sp. zn. Rvp 11140/2013, sp. zn. Rvp 11141/2013, sp. zn. Rvp 11142/2013,

sp. zn. Rvp 11143/2013, sp. zn. Rvp 11144/2013, sp. zn. Rvp 11145/2013, sp. zn. Rvp 13370/2013, sp. zn. Rvp 13371/2013, sp. zn. Rvp 13372/2013, sp. zn. Rvp 13373/2013, sp. zn. Rvp 13374/2013, sp. zn. Rvp 13375/2013, sp. zn. Rvp 13376/2013, sp. zn. Rvp 13377/2013, sp. zn. Rvp 13378/2013, sp. zn. Rvp 13379/2013, sp. zn. Rvp 13380/2013, sp. zn. Rvp 13381/2013, sp. zn. Rvp 13383/2013, sp. zn. Rvp 13384/2013, sp. zn. Rvp 13385/2013, sp. zn. Rvp 13386/2013, sp. zn. Rvp 13387/2013, sp. zn. Rvp 13388/2013, sp. zn. Rvp 13390/2013, sp. zn. Rvp 15122/2013, sp. zn. Rvp 15123/2013, sp. zn. Rvp 15124/2013, sp. zn. Rvp 15125/2013, sp. zn. Rvp 15126/2013, sp. zn. Rvp 15127/2013, sp. zn. Rvp 15128/2013 a sp. zn. Rvp 15129/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11139/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 6. marca 2013, 5. apríla 2013 a 6. mája 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), vedené pod sp. zn. Rvp 11139/2013, sp. zn. Rvp 11140/2013, sp. zn. Rvp 11141/2013, sp. zn. Rvp 11142/2013, sp. zn. Rvp 11143/2013, sp. zn. Rvp 11144/2013, sp. zn. Rvp 11145/2013, sp. zn. Rvp 13370/2013, sp. zn. Rvp 13371/2013, sp. zn. Rvp 13372/2013, sp. zn. Rvp 13373/2013, sp. zn. Rvp 13374/2013, sp. zn. Rvp 13375/2013, sp. zn. Rvp 13376/2013, sp. zn. Rvp 13377/2013, sp. zn. Rvp 13378/2013, sp. zn. Rvp 13379/2013, sp. zn. Rvp 13380/2013, sp. zn. Rvp 13381/2013, sp. zn. Rvp 13383/2013, sp. zn. Rvp 13384/2013, sp. zn. Rvp 13385/2013, sp. zn. Rvp 13386/2013, sp. zn. Rvp 13387/2013, sp. zn. Rvp 13388/2013, sp. zn. Rvp 13390/2013, sp. zn. Rvp 15122/2013, sp. zn. Rvp 15123/2013, sp. zn. Rvp 15124/2013, sp. zn. Rvp 15125/2013, sp. zn. Rvp 15126/2013, sp. zn. Rvp 15127/2013, sp. zn. Rvp 15128/2013 a sp. zn. Rvp 15129/2013, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Lučenec v konaniach vedených pod sp. zn. 8 Er/730/2009 a uznesením zo 16. marca 2012, sp. zn. 6 Er/997/2008 a uznesením zo 14. februára 2012, sp. zn. 8 Er/114/2009 a uznesením z 9. marca 2012, sp. zn. 9 Er/76/2007 a uznesením z 3. apríla 2012, sp. zn. 6 Er/939/2008 a uznesením z 10. februára 2012, sp. zn. 9 Er/804/2007 a uznesením z 5. januára 2012, sp. zn. 6 Er/942/2007 a uznesením zo 7. februára 2012, postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaniach vedených pod sp. zn. 5 Er/3581/2007 a uznesením z 24. mája 2012, sp. zn. 6 Er/147/2010 a uznesením z 3. augusta 2012, sp. zn. 2 Er/448/2010 a uznesením zo 6. júna 2012, sp. zn. 5 Er/806/2009 a uznesením z 5. mája 2012, sp. zn. 5 Er/2389/2008 a uznesením z 22. mája 2012, sp. zn. 5 Er/2281/2009 a uznesením z 8. júna 2012, sp. zn. 5 Er/2671/2008 a uznesením zo 4. júna 2012, sp. zn. 5 Er/2681/2008 a uznesením z 21. mája 2012, sp. zn. 2 Er/98/2011 a uznesením z 30. mája 2012, sp. zn. 7 Er/1605/2005 a uznesením z 20. júla 2012 a sp. zn. 5 Er/3281/2009 a uznesením zo 14. júna 2012, postupom Okresného súdu Zvolen v konaniach vedených pod sp. zn. 16 Er/390/2007 a uznesením z 26. júna 2012, sp. zn. 11 Er/4115/2007 a uznesením z 22. júna 2012, postupom Okresného súdu Revúca v konaniach vedených pod sp. zn. 6 Er/3144/2008 a uznesením z 23. mája 2012, sp. zn. 6 Er/1825/2008 a uznesením z 29. marca 2012, sp. zn. 4 Er/3984/2008 a uznesením z 19. apríla 2012, sp. zn. 6 Er/908/2009 a uznesením z 11. mája 2012 a sp. zn. 6 Er/936/2009 a uznesením zo 4. septembra 2012, postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er/208/2004 a uznesením z 20. septembra 2012 a sp. zn. 5 Er/275/2010 a uznesením z 8. júna 2012, postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej spolu len „okresné súdy“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Er 1764/2003 a uznesením z 30. marca 2012, sp. zn. 3 Er/1852/2006 a uznesením z 15. marca 2012, sp. zn. 4 Er/1859/2006 a uznesením z 21. marca 2012, sp. zn. 4 Er/421/2006 a uznesením z 27. decembra 2011, sp. zn. 3 Er/344/2005 a uznesením z 9. januára 2012, sp. zn. 4 Er/342/2005 a uznesením z 9. januára 2012 a sp. zn. 1 Er 1299/2010 (ďalej spolu aj „napadnuté konania“) a uznesením z 11. apríla 2012 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia“), ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods.

1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa čl. 1 dodatkového protokolu a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 CoE/356/2012 a uznesením z 30. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE/374/2012 a uznesením z 30. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE/358/2012 a uznesením z 30. októbra 2012, sp. zn. 41 CoE/206/2012 a uznesením z 21. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE/405/2012 a uznesením z 31. októbra 2012, sp. zn. 1 CoE/515/2012 a uznesením z 29. novembra 2012, sp. zn. 13 CoE/236/2012 a uznesením z 5. novembra 2012, sp. zn. 1 CoE/533/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 1 CoE/507/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 41 CoE/278/2012 a uznesením z 12. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE/375/2012 a uznesením z 12. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE/310/2012 a uznesením z 21. novembra 2012, sp. zn. 14 CoE/378/2012 a uznesením z 12. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/622/2012 a uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE/623/2012 a uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 15 CoE/193/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 1 CoE/510/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/634/2012 a uznesením z 30. novembra 2012, sp. zn. 13 CoE/1/2013 a uznesením z 22. januára 2013, sp. zn. 43 CoE/10/2013 a uznesením z 24. januára 2013, sp. zn. 14 CoE/390/2012 a uznesením zo 14. januára 2013, sp. zn. 2 CoE/404/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/410/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 14 CoE/396/2012 a uznesením zo 14. januára 2013, sp. zn. 13 CoE/319/2012 a uznesením z 22. januára 2013, sp. zn. 2 CoE/618/2012 a uznesením z 19. decembra 2012, sp. zn. 2 CoE/665/2009 a uznesením z 30. januára 2013, sp. zn. 41 CoE/376/2012 a uznesením z 20. februára 2013, sp. zn. 16 CoE/302/2012 a uznesením z 20. decembra 2012, sp. zn. 41 CoE/316/2012 a uznesením zo 16. januára 2013, sp. zn. 2 CoE/605/2012 a uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 13 CoE/282/2012 a uznesením z 10. decembra 2012, sp. zn. 15 CoE/201/2012 a uznesením z 19. decembra 2012 a sp. zn. 15 CoE/237/2012 (ďalej spolu aj „napadnuté konania“) a uznesením z 30. januára 2013 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere sťažovateľka poskytla dlžníkom úvery, pričom poskytnuté peňažné prostriedky boli dlžníci povinní vrátiť

podľa podmienok dojednaných v úverových zmluvách. Na zabezpečenie úverov bola priamo v úverových zmluvách dojednaná buď rozhodcovská doložka, ktorou bola v prípade sporu medzi zmluvnými stranami úverovej zmluvy založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a. s., Bratislava (ďalej len „rozhodcovský súd“), alebo na zabezpečenie úveru dlžníci priamo v úverových zmluvách splnomocnili tam sťažovateľkou menovite uvedenú tretiu osobu (ďalej len „splnomocnenec“), ktorá v prípade, ak dlžník svoje povinnosti z úverovej zmluvy nesplnil, mala oprávnenie podpísať v mene dlžníka notársku zápisnicu o uznaní dlhu dlžníkom, ktorá mala mať povahu exekučného titulu.

Z dôvodu, že dlžníci svoje záväzky vyplývajúce im z predmetných úverových zmlúv dobrovoľne neplnili, tieto sa voči sťažovateľke stali splatnými a v nadväznosti na uvedené sťažovateľka v prípadoch, kde bolo udelené splnomocnenie na spísanie notárskej zápisnice, na podklade tohto exekučného titulu (notárskej zápisnice) iniciovala začatie exekučných konaní, a v prípadoch, kde bola dojednaná rozhodcovská doložka, na jej podklade začala rozhodcovské konania pred zmluvnými stranami zvoleným rozhodcovským súdom, ktorého rozhodcovské rozsudky sa tak stali exekučnými titulmi, na podklade ktorých sťažovateľka iniciovala začatie exekučných konaní.

Potom, ako v začatých exekučných konaniach okresný súd poveril sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora vykonaním exekučných konaní, napadnutými uzneseniami okresných súdov boli tieto exekučné konania ex offo zastavené.

Na základe odvolaní sťažovateľky boli napadnuté uznesenia okresných súdov potvrdené napadnutými uzneseniami krajského súdu ako vecne správne.

Sťažovateľka v sťažnostiach podaných ústavnému súdu v obšírnej argumentácii namieta, že postupom a uzneseniami okresných súdov a krajského súdu boli porušené ňou označené základné práva podľa ústavy, práva podľa dohovoru, dodatkového protokolu a charty, pričom k ich porušeniu malo dôjsť predovšetkým tým, že zastavením už riadne začatého a prebiehajúceho exekučného konania, na vykonanie ktorého okresné súdy už raz

udelil súdnemu exekútorovi poverenie, došlo k prekročeniu právomoci okresných súdov ako súdov exekučných, v kompetencii ktorých podľa sťažovateľky nie je vecné preskúmavanie exekučného titulu. Okresné súdy podľa sťažovateľky rozhodli nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodli o zastavení exekúcií, čím mali sťažovateľke odňať možnosť konať pred súdom, pretože sa nemala možnosť k veci vyjadriť aj napriek tomu, že toto rozhodnutie v konečnom dôsledku zásadným spôsobom ovplyvnilo jej právne postavenie, pretože podľa sťažovateľky má síce v tom-ktorom prípade k dispozícii exekučný titul, a to rozhodcovský rozsudok alebo notársku zápisnicu, avšak tento je nevykonateľný. Uvedené pochybenie okresných súdov podľa sťažovateľky nenapravil ani krajský súd.

Sťažovateľka ďalej v sťažnostiach podaných ústavnému súdu namieta, že tak okresné súdy, ako ani krajský súd nenariadili v daných veciach pojednávanie aj napriek tomu, že im to ukladá § 57 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 9. augusta 2012, ako aj to, že obidva súdy veci nesprávne právne posúdili z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v interakcii s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej aj „smernica Rady“), pretože podľa sťažovateľky sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, prečo buď dojednanie rozhodcovskej doložky v úverovej zmluve, alebo udelenie splnomocnenia dlžníkom tretej osobe v úverovej zmluve na spísanie notárskej zápisnice o uznaní dlhu považovali za neprijateľnú podmienku, a v tomto smere podľa sťažovateľky súdy nerešpektovali ani jej návrh na prerušenie konaní na účely predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na podanie výkladu pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte danej veci.

V doplneniach sťažností doručených ústavnému súdu 25. júla 2013 sťažovateľka poukazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai a spol. C-472/11 z 21. februára 2013, z ktorého má vyplývať, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Rady sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý konštatoval ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, nemusí na to, aby mohol vyvodiť dôsledky tohto

konštatovania, čakať, či spotrebiteľ informovaný o svojich právach navrhne, aby uvedená podmienka bola zrušená, avšak zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmavania ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel ustanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresných súdov v napadnutých konaniach a ich napadnutými uzneseniami, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa čl. 1 dodatkového protokolu a podľa čl. 47 charty postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, napadnuté uznesenia okresných súdov a napadnuté uznesenia krajského súdu zruší a veci vráti na ďalšie konanie a zároveň jej prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Súčasťou sťažností je aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu podaný podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažností je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv zaručených ústavou, dohovorom, dodatkovým protokolom a chartou postupom a označenými uzneseniami okresných súdov, ako aj postupom a označenými uzneseniami krajského súdu.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností, ktoré sú predmetom tohto prerokovania pred ústavným súdom, a z ich obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, aplikujúc označené právne normy, tak, že predmetné sťažnosti spojil na spoločné konanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

II.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresných súdov v napadnutých konaniach a ich napadnutými uzneseniami

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťami napáda postup okresných súdov v napadnutých konaniach a ich napadnuté uznesenia vydané v týchto konaniach, ktorými okresné súdy exekúcie vyhlásili za neprípustné a zastavili ich.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti namietanému postupu v napadnutých konaniach a napadnutým uzneseniam okresných súdov odvolania, o ktorých bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaniach sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažností tieto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.3 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v napadnutých konaniach a jeho napadnutými uzneseniami

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky v príčinnej súvislosti s rozhodnutiami krajského súdu, námietky sťažovateľky možno sumarizovať do štyroch základných východiskových rovín. Sťažovateľka v prvom rade namieta, že krajský súd nenapravil pochybenie okresných súdov, ktoré ako súdy exekučné podľa sťažovateľky nad rámec svojich kompetencií vecne preskúmavali exekučné tituly potom, ako už raz tieto exekučné tituly preskúmali pri vydávaní poverení exekútorovi na vykonanie exekúcií. Okrem tohto sťažovateľka namieta, že krajský súd nenapravil ani pochybenie okresného súdu, ktorý pri vecnom prieskume exekučných titulov (rozhodcovské rozsudky a notárske zápisnice) aplikoval smernicu Rady, ktorá podľa sťažovateľky nie je prameňom práva, okrem tohto sťažovateľka namieta, že krajský súd a tiež pred ním okresný súd hoci mali, neprerušili exekučné konania na účely podania výkladu označenej smernice Rady a nepredložili Súdnemu dvoru na posúdenie prejudiciálnu otázku, a to, či sa majú jej ustanovenia aplikované v danom prípade vykladať tak, *že „... za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov“*, alebo otázku, prečo splnomocnenie udelené v zmluve o úvere, ktorým dlžník splnomocní tretiu osobu na uznanie dlhu v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom, je považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Napokon sťažovateľka tiež namieta, že tak krajský súd, ako ani pred ním okresné súdy nenariadili v daných veciach pojednávanie tak, ako im to ukladá § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, čím jej mali odňať právo konať pred súdom.

V súvislosti s uvedenými námietkami sťažovateľky ústavný súd po preskúmaní predmetu týchto sťažností dospel k záveru, že z dôvodu, že sťažovateľkou použitá argumentácia v týchto sťažnostiach je v podstate identická s jej právnou argumentáciou,

ktorú už použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd v uplynulom období už zaoberal, vo svojej argumentácii k odmietnutiu sťažností v tejto časti ako zjavne neopodstatnených sa plne stotožňuje s dôvodmi uvedenými vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach napr. sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. IV. ÚS 467/2012 z 18. septembra 2012, sp. zn. IV. ÚS 50/2013 z 31. januára 2013 (v prípadoch, keď bol exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, pozn.) alebo v rozhodnutiach sp. zn. II. ÚS 79/2013 zo 7. februára 2013, sp. zn. IV. ÚS 51/2013 z 31. januára 2013, sp. zn. IV. ÚS 52/2013 z 31. januára 2013 (v prípadoch, keď bola exekučným titulom notárska zápisnica, pozn.).

Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné na ustálenie záverov všeobecných súdov, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov a ňou použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky poukazujúcej na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 18 CoE/641/2011 z 30. novembra 2012, ktorým Krajský súd v Bratislave síce zrušil uznesenie prvostupňového súdu, ktorým bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti istiny a v časti úrokov z omeškania, avšak urobil tak v dôsledku nepreskúmateľnosti odôvodnenia zrušovaného uznesenia, a tým naplnenia odvolacieho dôvodu zakotveného v § 221 ods. 1 písm. f) OSP (t. j. odňatia možnosti sťažovateľky konať pred súdom), nie však z dôvodov, ktoré by vylučovali právne posúdenie sťažovateľkiných prípadov, z akých vychádzal krajský súd pri konaní a rozhodovaní o odvolaniach proti uzneseniam okresných súdov, ktoré sú predmetom tohto ústavného prieskumu.

V súvislosti s doplňujúcou argumentáciou sťažovateľky vo vzťahu k namietanému porušeniu jej práv na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47

charty a z neho vyplývajúcej zásady kontradiktórnosti konania tým, že konajúci krajský súd pred rozhodnutím o posúdení zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) ako nekalej nedal účastníkom konania príležitosť vyjadriť sa k týmto dôvodom, tak ako to sťažovateľka odvodzuje z rozsudku Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai a spol. C-472/11 z 21. februára 2013, ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka mala možnosť oboznámiť sa s dôvodmi zastavenia exekučného konania a neprípustnosti exekúcie z už uvádzaných dôvodov už z uznesení okresných súdov, proti ktorým aj podala odvolania, v ktorých sa k týmto dôvodom vyjadrila. Obdobne aj povinní z exekúcií, ktorí majú v zmluvnom vzťahu so sťažovateľkou postavenie spotrebiteľov, mali po doručení uznesení prvostupňového súdu možnosť vyjadriť sa (prípadne podať odvolanie proti uzneseniu prvostupňového súdu) v tom zmysle, že si neprajú, aby bolo v ich prípadoch vylúčené uplatnenie nekalej zmluvnej podmienky. Sťažovateľkou uplatnenými argumentmi sa krajský súd v napadnutých uzneseniach náležite zaoberal a vyložil svoje závery, pre ktoré dospel k záveru, že uznesenia okresných súdov sú vecne správne.

Pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a napadnutých uznesení postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovanom prípade v konaní na oboch stupňoch). Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom. Na základe uvedeného preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu a jeho napadnutými uzneseniami bol v daných veciach princíp kontradiktórnosti súdneho konania, ktorý je obsahom práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, dodržaný, vzhľadom na čo nič nesignalizuje možnosť porušenia v petite sťažností označených práv.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažností odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V nadväznosti na toto rozhodnutie ústavný súd nad jeho rámec poukazuje na skutočnosť, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nie je nevyhnutné ako predpoklad možnosti obrátiť sa na tento medzinárodný súdny orgán vyčerpať právny prostriedok nápravy na národnej úrovni, pokiaľ by sa tento právny prostriedok z materiálneho hľadiska javil v obdobných identických prípadoch ako neefektívny. Za týchto okolností je podľa ústavného súdu namieste otázka, aký význam a efektivitu má pre sťažovateľku tento postup, keď sa na ústavný súd opakovane obracia so sťažnosťami, ktoré sú vo svojej materiálnej podstate identické, čo zároveň naznačuje predvídateľnosť ich posúdenia zo strany ústavného súdu.

V kontexte s už uvedeným ústavný súd dodáva, že sťažovateľka aj takýmto spôsobom zahlcuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomá, že nebudú v konaní pred ústavným súdom vzhľadom na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období, úspešné, a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah (napr. I. ÚS 3/2013).

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2014